

მეცნიერება და ტექნიკა - როგორც გლობალიზაციის ფაქტორები

ლელა ბოჭორიძე, ედ. სტუ. ასოცირებული პროფესორი.
მაია ჩინჩალაძე, ედ. სტუ. ასისტენტ-პროფესორი
ნინო დარსაველიძე, ედ. სტუ. ასისტენტ-პროფესორი.

რეზიუმე

გარიგებათა ტრადიციული ფორმა, რომელიც დამახასიათებელია მსოფლიო ეკონომიკისათვის ადრეულ სტადიაზე, დღეისათვის არააქტუალურია. საქონლისა და მომსახურების ნაკადების უმეტესობა, რომელთაც სამეურნეო სუბიექტები განაგებენ მსოფლიოს სხვადასხვა წერტილებიდან, ერთიანდებიან სტრუქტურაში, რათა, გლობალური მასშტაბებით, მოახდინონ საქონლისა და მომსახურების მომხმარებელამდე მიწოდება. მრავალეროვნული კორპორაციის მონაწილენი, ერთიან სისტემას ქმნიან. ცალკეულ ელემენტთა ნაციონალიზმს მნიშვნელოვანი როლი აღარ აკისრია. მთავარია არა ის, თუ ვის მიერ ხდება ახალი ტექნოლოგიის შემუშავება, არამედ მისი დროული განხორციელება, პრაქტიკაში დანერგვა, საზოგადოების სიცოცხლისუნარიანობის რაციონალიზირების მიზნით. გლობალიზაციას კაცობრიობისთვის მრავალი სიკეთე მოაქვს, მაგრამ, ბევრი მონინალმდეგეც ჰყავს. ისინი, ვინც მხარს არ უჭერენ გლობალიზაციას, თვლიან: პრობლემა მდგომარეობს იმაში, თუ ვინ მართავს პროცესებს, ვის ინტერესებს იცავს გლობალიზაცია, ვის წინააღმდეგ იბრძვის იგი.

საკვანძო სიტყვები: გლობალური მასშტაბები; საერთაშორისო ალიანსები; გლობალიზაციის საკითხები; მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი.

შესავალი

თანამედროვე საზოგადოებაში ადვილი ხელმისაწვდომია მნიშვნელოვანი ტექნოლოგიური კვლევები. ახალი იდეები და საქონელი სცდება ქვეყნის საზღვრებს. ეკონომიკური ურთიერთობების სხვადასხვა მონაწილენი ცდილობენ მათ ეფექტურ გამოყენებას

და ამ გზით ბაზარის გარკვეულ სეგმენტზე დამკვიდრებას. ამ პროცესმა, გამოიწვია კონკურენტული ბრძოლის ახალი სახეობის წარმოქმნა, რომელშიც მონაწილეობს არა ცალკეული ეროვნული კომპანიები, არამედ, საერთაშორისო ალიანსები, რომლებიც ფორმირდებიან წარმოების რაციონალიზაციის, ახალი ბაზრის სეგმენტების ფლობის მიზნით.

ნებისმიერ ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანია მისი სამეცნიერო-ტექნიკური პოტენციალის აქტიური ინტეგრაცია გლობალურ ეკონომიკურ პროცესში, შრომის საერთაშორისო დანაწილება ახალი, გლობალური ეკონომიკის პრინციპით. ამ შემთხვევაში, სამამულო სამეცნიერო-ტექნიკური კომპლექსი მიიღებს აუცილებელ ფინანსურ იმპულსს, შემდგომი განვითარებისათვის და მსოფლიო მეცნიერებისა და ტექნიკის ცენტრთა შორის საკუთარი ადგილის დასამკვიდრებლად.

ძირითადი ტაქტიკა

მხედველობაში მივიღებთ რა საერთაშორისო ეკონომიკურ ინსტიტუტებს, რომლებიც აერთიანებენ უდიდეს ეკონომიკურ საშუალებებს, მართავენ პოლიტიკურ ძალაუფლებას, ადვილი მისახვედრია, რომ, გვეკარნახობენ კიდევ საკუთარი თამაშის წესებს, რომლებიც ემსახურებიან განვითარებულ და ძლიერ ქვეყნებს, და ამით, „მეორე რანგის“ ქვეყნებს თავს ახვევენ საკუთარ ნებასა და პოლიტიკას. ამგვარი დამოკიდებულების ფონზე, ყალიბდება უზარმაზარი ანტიგლობალური მოძრაობა მსოფლიოში. მათი ზეგავლენით საერთაშორისო ეკონომიკური ინსტიტუტების რიტორიკა შეიცვალა სიღარიბის წინააღმდეგ ბრძოლის სასარგებლოდ.

მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების გლობალიზაციას აქვს ობიექტური საფუძველი საერთაშორისო ცოდნისა და ტექნოლოგიური პრინციპების სახით. ეკონომიკური თვალსაზრისით, იგი ორი მიმართულებით ვითარდება: კომერციული ანუ, შიდასაფირმო და არაკომერციული, როდესაც ხდება სხვადასხვაგვარი აკადემიური ხელშეკრულებების და არაკომერციული ხასიათის გლობალური სახელმწიფოთაშორისი პროექტების რეალიზება.

სადღეისოდ, ცალკეული ქვეყნები, რომლებიც ერთვებიან

მსოფლიო შრომის დანაწილების პროცესებში, იზოლირებულად ვეღარ არსებობენ. ნაციონალური ეკონომიკები მსოფლიო ეკონომიკური სისტემის დამოუკიდებელ ელემენტად აღრ მოიაზრება. მათ შორის დამყარებული მჭიდრო კავშირები საფუძვლად დაედო ახალი ეკონომიკური ბლოკების და თავისუფალი ვაჭრობის ზონების წარმოქმნას. შეიცვალა მსოფლიო ეკონომიკის ტრანზაქციის ხასიათიც. ადრე გარიგებები დგებოდა საქონლისა თუ მომსახურების მომხმარებელსა და სხვა ქვეყნის მიმწოდებლებს შორის, დღეს მნიშვნელოვან ტრანზაქციას აქვს ადგილი გეოგრაფიულად დაშორებულ რეგიონებს შორის, მაგრამ, ისინი ერთიანებიან სანარმოო-სამეურნეო პროცესში. პირველ შემთხვევაში, ოპტიმიზაციის მიზნით, ტრანსნაციონალური კორპორაციები მნიშვნელოვან რესურსებს გადაანაწილებენ საკუთარ ქვედანაყოფებში, ან ქმნიან რა, გლობალურ ბაზრებს, კავშირებს ამყარებენ ერთმანეთთან.

მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დამსახურებით, ხდება ახალი ტრანსნაციონალური საქონლისა და მომსახურების დანერგვა. გამოიკვეთა ტრადიციული საქონლის წარმოებაზე განეული დანახარჯების შემცირების ღონისძიებები. იქმნება პრინციპიალურად ახალი პროდუქტი, რომელიც აკმაყოფილებს მომხმარებლის მოთხოვნებს. მაგალითად, მცირდება დეტალების მექანიკური დამუშავების მოცულობა, კვანძების რაოდენობა, დეტალების მასა, მარტივდება ექსპლოატაციის პროცესი და ტექნიკური მომსახურების პირობები. მაგრამ, ამასთანავე, გარემოს დაცვის მიმართულებით, მწარმოებელთა მიმართ იკვეთება პრინციპიალურად ახალი მოთხოვნებიც: საკმარისი არ არის ახალი საქონლის კონსტრუქციის და მისი უსაფრთხო ექსპლოატაციის წესების შემუშავება. განსაკუთრებული მოთხოვნები ეხება ექსპლოატაციიდან გასული პროდუქციის უტილიზაციის საკითხებსაც.

დასკვნა

მსოფლიო სამეურნეო კავშირების განვითარებამ ნაციონალური ეკონომიკის სპეციალიზაციის გაძლიერება, ინტეგრაცია, და მის სხვადასხვა სექტორებს შორის მჭიდრო ურთიერთკავშირი

გამოიწვია. შეიქმნა მსოფლიო ეკონომიკური ურთიერთობათა ახალი სუბიექტები, - ტრანსნაციონალური კომპანიები, საერთაშორისო ბიზნეს-ორგანიზაციები, ფრანშიზული ქსელები და ა.შ. ვინაიდან, მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი მხოლოდ იდეების პრაქტიკულ განხორციელებას არ ეხება. მისი პირდაპირი დანიშნულებაა საზოგადოებრივი მოთხოვნების დაკმაყოფილება. ძირითადი გამოგონებანი, რომელთაც კაცობრიობის განვითარებაში გადამწყვეტი როლი შეასრულეს, უკვე მიკვლეულია. მაგრამ, ტექნიკური სისტემის ლოგიკა ისეთია, რომ, ტექნოლოგია, იქმნება რა საზოგადოების ცალკეული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, შემდეგ პოულობს სხვა, უფრო ფართო მასშტაბიან გამოყენებას და მალე ახალი ამოცანების გადასაწყვეტად იქნება ტრანსფორმირებული.

REFERENCES:

1. Bolysheva NN The development of language in the context of globalization (social-philosophical aspect: Abstract / NN Bolysheva - Krasnoyarsk., 2006.
2. Kamieva AA Globalization of the world economy: problems and prospects // Actual problems of science, economics and education of XXI century: Materials of the II International Scientific and Practical Conference, March 5 - 26 September 2012.
3. Nesmachniy, OV To the question about the type of the modern economy / OV Nesmachniy, VV Litovchenko // International Journal of Applied and Basic Research. - 2014. - № 4. - S. 185-186.

**SCIENCE AND TECHNOLOGY -
AS THE GLOBALIZATION FACTORS**

Lela Bochoidze, PhD, GTU, Associated Professor
Maia Chinchaladze , PhD, GTU , Assistant -professor
Nino Darsavelidze , PhD, GTU, Assistant -professor

RESUME

The traditional form of deal that was characteristic to the world economy at the earliest stages, does not play the important role today. That's why goods and services are being managed by enterprises from different parts of the world and are united in one structure. Their goal is to ensure the provision of goods and services to the customers. These enterprises can be the parts of Multinational Corporation or network of contractors. Taking into consideration the fact that, the nationality of separate elements is not essential, the most important is developing of technologies and putting them into practice in timely manner. These are the keys to rationalization of viability of modern society.

Keywords: The Global Scale; International Alliances; Globalization of the Issues; Scientific and Technical Progress.